

آئین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی

فصل اول - ثبت نام

ماده ۱- شرایط ثبت نام

- ۱/۱- داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.
- ۱/۲- مجاز بودن به تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور.
- ۱/۳- داشتن گواهینامه پایان تحصیلات متوسطه از داخل یا خارج کشور که به تأیید وزارت آموزش و پرورش رسیده باشد
- ۱/۴- پذیرفته شدن در آزمون ورودی مربوطه.
- ۱/۵- سپردن تعهد خدمت یا پرداخت شهریه برابر ضوابط تعیین شده
- ماده ۲-** دانشجویان موظفند در مهلت اعلام شده توسط دانشگاه برای ثبت نام و انتخاب واحد درسی مراجعه نمایند.
- ماده ۳-** دانشجویی که در مهلت‌های تعیین شده در هر نیمسال برای ثبت نام مراجعه نکند، آن نیمسال جز مدت مجاز تحصیل وی محسوب می‌گردد.
- تبصره-** عدم مراجعه پذیرفته شدگان آزمون ورودی برای ثبت نام در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.
- ماده ۴-** دانشجو در یک زمان حق نامنویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته، شاخه یا مؤسسه آموزش عالی را نخواهد داشت و در صورت تخلف، از تمامی مؤسسات آموزش عالی و رشته‌هایی که نامنویسی کرده است، اخراج می‌شود.

فصل دوم - نظام آموزشی

- ماده ۵-** آموزش در تمام مؤسسات آموزش عالی کشور مبتنی بر نظام واحدی است.
- ماده ۶-** در نظام واحدی، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می‌شود که به
عنوان	ضریب	آن	درس	محسوب
می شود و قبولی یا عدم قبولی دانشجو در یک درس به همان درس محدود است.				
- تبصره ۱-** هر واحد درس نظری، عملی یا آزمایشگاهی، کارگاهی و عملیات صحرایی، مقدار درسی است که مفاد آن به ترتیب طی ۱۷ ساعت، ۲۴ ساعت و ۵۱ ساعت در طول هر نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی طبق برنامه مصوب تدریس می‌شود.
- تبصره ۲-** محتوای واحد درسی به ترتیبی تنظیم می‌گردد که هر واحد تدریس نظری حداقل محتاج به دو ساعت و هر واحد عملی و آزمایشگاهی به یک ساعت مطالعه و کار انفرادی دانشجو باشد.
- ماده ۷-** هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و عنداللزوم یک دوره تابستانی است. هر نیمسال تحصیلی عبارت از ۱۷ هفته و هر دوره تابستانی عبارت از ۶ هفته آموزش است.

تبصره- مدت امتحانات پایان نیمسال تحصیلی و دوره تابستانی، جزء مدت آموزش محسوب نمی شود.

ماده ۸- محتوای یک واحد درس نظری طی نیمسال تحصیلی در ۱۷ هفته و طی دوره تابستانی در ۶ هفته تدریس می شود. به همین نحو، مجموع ساعات تدریس یک واحد درس عملی یا آزمایشگاهی، کارگاهی و عملیات صحرایی برحسب تدریس آنها در طول نیمسال یا دوره تابستانی به ترتیب در ۱۷ هفته و ۶ هفته تقسیم می شود.

تبصره- در موارد استثنائی و ضروری به پیشنهاد گروه آموزشی مربوط و موافقت کمیسیون آموزشی مؤسسه، می توان یک واحد درسی را در مدتی کوتاهتر از ۱۷ هفته در طول نیمسال تدریس کرد، مشروط براینکه مجموع ساعات هر واحد درسی از میزان مقرر در تبصره ۱ ماده ۶ کمتر نشود.

ماده ۹- در کلیه مؤسسات آموزش عالی برنامه های درسی و سرفصل دروس مصوب شورای عالی برنامه ریزی اجرا می شود. به این لحاظ برای هر رشته تحصیلی در تمام مؤسسات آموزش عالی برنامه یکسانی به اجرا گذاشته می شود.

ماده ۱۰- چون هر درس با شماره خاصی که نشان دهنده اختصاصات آن درس در مجموعه دروس است (کد) مشخص می شود، لازم است هر درس در تمامی رشته ها و مؤسسات آموزش عالی از طریق شماره (کد) خاص آن درس معرفی و عرضه شود.

فصل سوم - واحدهای درسی و طول مدت تحصیل

ماده ۱۱- تعداد واحدهای درسی لازم برای گذراندن هریک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۷۲ تا ۷۸ و کارشناسی پیوسته ۱۴۲ تا ۱۴۶ واحد برحسب رشته است.

تبصره- واحدهای کارآموزی، کارورزی و پروژه در دوره کارشناسی، حسب تشخیص شورای عالی برنامه ریزی می تواند مازاد بر تعداد واحدهای تعیین شده در برنامه منظور شود.

ماده ۱۲- دانشجوی مجاز است در هر نیمسال تحصیلی بین ۱۲ تا ۲۰ واحد درسی انتخاب کند.

تبصره ۱- در آخرین نیمسال تحصیلی دانشجوی از رعایت شرط انتخاب حداقل ۱۲ واحد معاف است.

تبصره ۲- اگر دانشجویی در یک نیمسال میانگین نمراتش حداقل ۱۷ باشد با نظر استاد راهنما می تواند در نیمسال بعد حداکثر تا ۲۴ واحد درسی انتخاب نماید.

تبصره ۳- در مواردی که دانشجوی حداکثر ۲۴ باقیمانده برای فراغت از تحصیل داشته باشد با تأیید گروه آموزشی مربوط می تواند تمامی واحدهای باقیمانده را در یک نیمسال انتخاب کند.

تبصره ۴- حداکثر تعداد واحدهای انتخابی در دوره تابستانی ۶ واحد درسی است.

ماده ۱۳- حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۳ سال، و در دوره کارشناسی پیوسته ۶ سال است. در صورتیکه دانشجو نتواند واحدهای دوره را بر حسب مورد در حداکثر مدت مجاز تحصیل با موفقیت بگذراند، از مؤسسه آموزشی مربوط اخراج می گردد.

فصل چهارم - حضور و غیاب

ماده ۱۴- حضور دانشجو در تمامی جلسات مربوط به هر درس الزامی است و عدم حضور دانشجو در هریک از جلسات غیبت محسوب می شود.

ماده ۱۵- ساعات غیبت دانشجو در هر درس نباید از ۴/۱۷ مجموع ساعات آن درس تجاوز کند. در غیر اینصورت دانشجویان برای آن درس نمره صفر خواهد گرفت.

ماده ۱۶- در صورتیکه غیبت دانشجو در هر درس مازاد بر ۴/۱۷ بوده و موجه تشخیص داده شود، درس حذف می گردد. در این حال رعایت نصاب ۱۲ واحد الزامی نیست. در عین حال نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزوسنوات تحصیلی دانشجو محسوب می گردد.

ماده ۱۷- غیبت غیر موجه سر امتحان هر درس به منزله گرفتن نمره صفر در آن درس و غیبت موجه در امتحان هر درس به منزله حذف آن درس آن خواهد بود.

ماده ۱۸- تشخیص موجه بودن غیبت در کلاس درس و جلسه امتحان به عهده کمیسیون آموزشی دانشگاه یا کمیته منتخب آن است.

فصل پنجم - حذف و اضافه

ماده ۱۹- دانشجو می تواند در هر نیمسال تحصیلی در مهلتی کمتر از دو هفته از شروع نیمسال حداکثر دو درس خود را حذف و برای دو درس دیگر ثبت نام نماید، مشروط بر اینکه تعداد واحدهای انتخابی وی از حدود مقرر در ماده ۱۲ تجاوز نکند.

تبصره- دانشجو می تواند تا ۵ هفته به پایان نیمسال تحصیلی فقط یکی از درسهای نظری خود را با تأیید گروه آموزشی مربوط حذف کند، مشروط به اینکه اولاً " غیبت دانشجویان در آن درس بیش از ۴/۱۷ مجموع ساعات آن درس نباشد و ثانیاً " تعداد واحدهای باقیمانده وی از ۱۲ واحد کمتر نشود.

ماده ۲۰- حذف کلیه درسهای انتخابی در یک نیمسال، تنها در صورتی مجاز است که بنابه تشخیص کمیسیون آموزشی مؤسسه آموزش عالی مربوط، دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. در اینصورت نیمسال مزبور جزء حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می گردد.

حذف پزشکی - شامل فقط دروس نظری

زمان: حداکثر تا ۲ هفته پس از زمان حذف و اضافه

شرایط: ۱- تکمیل فرم تقاضای حذف پزشکی و ارائه مدارک پزشکی

۲- غیبت در امتحان درس (در صورت جلسه امتحانی)

۳- مطابقت تاریخ امتحان با تاریخ گواهی پزشکی

۴- مطابقت امضای استاد درس با امضای تاییدیه عدم محرومیت

۵- گزارش غیبت در لیست نمره

تبصره: دانشجو در طول تحصیل ۲ بار (در ۲ ترم) می تواند از حذف پزشکی استفاده نماید.

فصل ششم - ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو

ماده ۲۱- ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس براساس میزان حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف درسی، نتایج امتحانات بین نیمسال و پایان نیمسال صورت می گیرد و مدرس هر درس مرجع ارزیابی دانشجو در آن درس است.

ماده ۲۲- معیار ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو نمره است و نمره دانشجو در هر درس بصورت عددی بین صفر تا بیست تعیین می شود.

ماده ۲۳- حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است. دانشجویی که در هریک از دروس الزامی مردود شود، ملزم به تکرار آن درس است. با اینحال نمرات ردی کلیه دروس در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین منظور می شود.

ماده ۲۴- در موارد استثنایی، نمره دروس پروژه، تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرائی و دروسی که در برنامه آموزشی مصوب توأم با پروژه ارائه می شود در صورتیکه به تشخیص استاد و تأیید گروه آموزشی مربوط تکمیل آنها در طول نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می گردد. نمره تا تمام بایستی حداکثر تا دو ماه پس از شروع نیمسال بعد به نمره قطعی تبدیل گردد.

تبصره- نمره پروژههای فنی در برنامه های آموزشی و کارگاههای طراحی در گروه هنر که ناتمام تلقی می شود، در صورت عدم مغایرت با سایر مواد این آئیننامه به تشخیص استاد مربوط می تواند حداکثر تا پایان نیمسال بعد به نمره قطعی تبدیل شود.

ماده ۲۵- استاد موظف است گزارش های نمره نهائی هر درس را حداکثر ظرف ده روز پس از برگزاری امتحان آن درس به آموزش دانشکده یا مؤسسه مربوط تسلیم کند.

ماده ۲۶- آموزش هر دانشکده یا واحدهای جزء هر مؤسسه موظفند لیست نمرات دانشجویان را حداکثر تا دو هفته پس از برگزاری آخرین امتحان هر نیمسال به آموزش کل مؤسسه مربوط تسلیم کنند.

تبصره- نمره پس از اعلام به آموزش کل مؤسسه غیر قابل تغییر است.

ماده ۲۷- در پایان هر نیمسال میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و در پایان دوره تحصیلی میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می گردد.

تبصره ۱- برای محاسبه میانگین، تعداد واحدهای هر درس در نمره آن درس ضرب می شود و مجموع حاصل ضرب هائی که به این ترتیب بدست می آید، بر تعداد کل واحدهائی که دانشجوی برای آنها نمره (اعم از ردی یا قبولی) دریافت داشته است، تقسیم می شود.

تبصره ۲- از آنجا که دوره تابستانی به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی شود، لذا نمرات دروس گذرانده شده دانشجوی در دوره تابستانی تنها در محاسبه میانگین کل دانشجوی، در پایان دوره تحصیلی، منظور می شود. بهمین نحو نمرات دانشجوی در نیمسالی که کمتر از ۱۲ واحد انتخاب کرده باشد در میانگین کل محاسبه می شود هر چند که نیمسال مزبور جزء حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجوی محسوب خواهد شد.

ماده ۲۸- میانگین نمرات دانشجوی در هیچ نیمسال نباید کمتر از ۱۲ باشد، در غیراینصورت نامنویسی دانشجوی در نیمسال بعد به صورت مشروط خواهد بود.

تبصره- مؤسسه آموزش عالی موظف است موضوع مشروط بودن نامنویسی دانشجوی را هر بار به دانشجوی کتبا" اطلاع دهد و یک نسخه از آن را در پرونده دانشجوی ضبط نماید با اینهمه، قصور در اخطار و اظهار بی اطلاعی دانشجوی مانع از اجرای مقررات نخواهد بود.

ماده ۲۹- دانشجویی که به صورت مشروط نامنویسی می کند حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی بر آن نیمسال را ندارد.

ماده ۳۰- در صورتیکه میانگین نمرات دانشجوی در دوره های کارشناسی پیوسته در هر یک از سه نیمسال متوالی یا ۴ نیمسال متناوب و در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در دو نیمسال تحصیلی اعم از متوالی یا متناوب کمتر از ۱۲ و میانگین کل او کمتر از ۱۰ باشد در هر مرحله ای از تحصیل محروم می شود و اگر معدل کل او از بیش از ۱۰ باشد، در این حال می تواند (براساس مقررات صدور مدرک معادل) به تحصیلات خود، تاپایان اولین مقطع تحصیلی، ادامه دهد ولی بجای مدرک مرسوم دانشگاهی، گواهینامه معادل دریافت دارد.

تبصره- دانشجویی که به دلیل شرایط ماده ۳۰ از تحصیل محروم می شود و در صورت احراز شرایط انصراف قطعی میتواند در آزمون سراسری برای تحصیل در رشته های دیگر داوطلب شود و در صورت قبولی مجددا" شروع به تحصیل نماید.

ماده ۳۱- میانگین کل نمرات دانشجویی در پایان دوره تحصیل باید حداقل ۱۲ باشد در غیر اینصورت، مدرک رسمی تعیین شده دوره به او اعطا نخواهد شد و مشمول مقررات مدرک معادل می گردد.

تبصره - دانشجویی که میانگین کل نمرات او از ۱۲ کمتر باشد در صورتیکه از نظر طول تحصیل مجاز به ادامه تحصیل باشد، می تواند بلافاصله در نیمسال بعد حداکثر تا ۲۰ واحد از درسهائی را که با نمره کمتر از ۱۲ قبول شده است فقط در یک نیمسال تکرار کند. در اینصورت حضور دانشجوی در کلاس الزامی نخواهد بود و نمرات دروس تکراری اضافه بر نمرات قبلی در کارنامه دانشجوی ثبت و در محاسبه میانگین کل منظور می گردد.

فصل هفتم - مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

ماده ۳۲- دانشجوی می تواند در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر برای یک مدت نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته برای ۲ نیمسال متوالی یا متناوب از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره- مدت مرخصی تحصیلی جزء حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجوی در هر دوره محسوب می شود.

ماده ۳۳- تقاضای مرخصی تحصیلی باید به صورت کتبی، حداقل دو هفته قبل از شروع نامنویسی هر نیمسال توسط دانشجو به اداره آموزش مؤسسه تسلیم گردد.

تبصره- اداره آموزش موظف است پس از کسب نظر از گروه آموزشی ذیربط قبل از اتمام مهلت نامنویسی، موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجو را کتبا" به وی ابلاغ کند.

ماده ۳۴- ترک تحصیل بدون کسب اجازه انصراف از تحصیل محسوب می شود و دانشجوی منصرف از تحصیل حق ادامه تحصیل را نخواهد داشت.

تبصره - در موارد غیر قابل پیش بینی، تشخیص موجه بودن دلایل دانشجو در مورد ترک تحصیل غیرمجاز، در صورتیکه دانشجو مراتب را حداقل یک ماه قبل از پایان نیمسال اطلاع داده باشد، با مؤسسه آموزش عالی ذیربط است و در صورت موجه بودن غیبت، مدت آن جزء مرخصی تحصیلی محسوب می شود.

ماده ۳۵- دانشجو می تواند شخصا" درخواست انصراف از تحصیل کند درچنین صورتی دانشجو مجاز است فقط برای یک بار در فاصله یک ماه از تاریخ درخواست، تقاضای خود را پس بگیرد. پس از انقضای این مهلت حکم انصراف از تحصیل صادر خواهد شد و دانشجو از آن پس حق ادامه تحصیل را نخواهد داشت.

تبصره ۱- دانشجوی منصرف از تحصیل موظف است به کلیه تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است، عمل کند.

تبصره ۲- تحصیل مجدد دانشجوی منصرف از تحصیل موکول به شرکت و قبولی در آزمون سراسری براساس ضوابط مربوط خواهد بود.

فصل هشتم - انتقال

ماده ۳۶- انتقال به معنی تغییر محل تحصیل دانشجو از یک مؤسسه آموزش عالی به مؤسسه آموزش عالی دیگر در همان رشته و در همان مقطع تحصیلی است.

ماده ۳۷- انتقال دانشجو با توافق مؤسسات مبدأ و مقصد منوط به داشتن همه شرایط زیر است :

۱- ادامه تحصیل متقاضی درموسسه مبدأ از نظر مقررات آموزشی و انضباطی بلامانع باشد.

۲- متقاضی دوره کاردانی حداقل یک نیمسال و دوره کارشناسی دو نیمسال را در مؤسسه مبدأ گذرانده باشد.

۳- واحدهای اختصاصی (پایه، اصلی و تخصصی) باقیمانده دانشجو برای مؤسسه مقصد حداقل نصف کل واحدهای اختصاصی دوره باشد.

۴- میانگین نمرات کلیه دروس گذرانده شده متقاضی حداقل با ۱۲ باشد.

۵- نمره آزمون ورودی متقاضی از نمره آزمون آخرین پذیرفته شده همان سال در رشته و سهمیه مربوط در مؤسسه مقصد کمتر نباشد.

تبصره - انتقال محل تحصیل دانشجویانی که به دستگاههای اجرائی خاص تعهد سپرده اند با رعایت این شرایط این ماده و اعلام موافقت دستگاه اجرائی ذیربط امکان پذیر است .

ماده ۳۸- در موارد زیر انتقال دانشجو به محل یا نزدیکترین محل سکونت دائم خانواده او خارج از شرایط مذکور در ماده ۳۷ (به استثنای شرط ۱) انجام می شود.

۱- شهادت، فوت یا معلول شدن سرپرست خانواده دانشجو بطوریکه وی به عنوان کفیل خانواده شناخته شود.

۲- معلولیت مؤثر دانشجو به نحوی که بطور مستقل قادر به ادامه زندگی نباشد و ضرورت انتقال وی محرز باشد.

۳- ازدواج رسمی دانشجوی دختر و با انتقال شوهر دانشجو مشروط برآنکه شوهر دانشجو در استخدام رسمی دولت باشد و جابجایی محل زندگی وی بدون درخواست و اراده او انجام شده باشد.

تبصره ۱- هریک از موارد مذکور در این ماده باید بعد از قبولی دانشجو در دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی حادث شده باشد.

تبصره ۲- تشخیص و تأیید هریک از موارد این ماده به عهده مؤسسه آموزش عالی مقصد است.

ماده ۳۹- دانشجو باید درخواست انتقال خود را کتبا " حداقل ۶ هفته قبل از شروع نیمسال تحصیلی مورد تقاضا به اداره آموزش مؤسسه مبدا تسلیم کند.

ماده ۴۰- در صورت موافقت بان انتقال، مؤسسه مبدا حداکثر ظرف یک هفته موافقت خود را بهمراه تقاضانامه و ریزنمرات دانشجو به مؤسسه مقصد ارسال می کند و مؤسسه مقصد مکلف است حداقل دوهفته قبل از شروع نامنویسی نظر خود را به مؤسسه مبدا اعلام دارد.

تبصره - در صورت موافقت بان انتقال دانشجو، کلیه سوابق دانشجو از مؤسسه مبدا به مؤسسه مقصد انتقال می یابد و ارتباط دانشجو با مؤسسه مبدا قطع می شود.

ماده ۴۱- کلیه واحدهای گذرانده شده دانشجوی انتقالی بانمرات ۱۲ و بالاتر پذیرفته می شود، اما پذیرش واحدهای گذرانده شده دانشجو بانمرات کمتر از ۱۲ برعهده مؤسسه آموزش عالی مقصد است. بااینحال حذف احتمالی واحدهای درسی دانشجوی انتقالی در ی حدود مجاز است که وی امکان گذراندن واحدهای باقیمانده خود را در طول مدت مجاز تحصیل داشته باشد.

ماده ۴۲- میانگین نمرات دروس گذرانده شده دانشجوی انتقالی درمؤسسات مبدا و مقصد به صورت جداگانه محاسبه و در کارنامه ثبت می گردد.

تبصره- در محاسبه میانگین کل دانشجوی، نمرات دروس پذیرفته شده دانشجوی به همراه نمرات دروس گذرانده شده در مؤسسه مقصد منظور می گردد و نمرات دروس پذیرفته شده بدون دخالت در میانگین کل در کارنامه دانشجوی باقی خواهد ماند.

ماده ۴۳- مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی انتقالی توسط مؤسسه آموزش عالی مقصد صادر می شود و در آن تعداد واحدهای گذرانده شده دانشجوی در مؤسسات مبدأ و مقصد با ذکر میانگین مجموع واحدهای دانشجوی در هریک از مؤسسات قید می گردد.

ماده ۴۴- انتقال دانشجوی در طول مدت تحصیلی فقط یک بار مجاز است.

فصل نهم - دانشجوی مهمان

ماده ۴۵- در مواردی که دانشجوی ولو بطور موقت به تغییر محل تحصیلی خود ناگزیر باشد اما شرایط انتقال را نداشته باشد، می تواند باتوافق مؤسسات مبدأ و مقصد بعنوان دانشجوی مهمان، محل تحصیل خود را بطور موقت تغییر دهد.

تبصره - مهمان شدن دانشجوی در یک مؤسسه آموزش عالی مشروط به اینست که دانشجوی حداقل ۱۲ واحد درسی خود را در مؤسسه مبدأ گذرانده باشد.

ماده ۴۶- تحصیل دانشجوی به صورت مهمان حداکثر تا دویسمسال کامل برای دوره کارشناسی و حداکثر تا یک نیمسال کامل برای هر یک از دورههای کاردانی و کارشناسی ناپیوسته مجاز است.

تبصره ۱- هر دانشجوی می تواند تعدادی از واحدهای درسی خود را با نظر مؤسسه آموزش عالی که در آن مشغول تحصیل است (و در صورت مهمان بودن باتوافق مؤسسه مبدأ) در مؤسسه آموزش عالی دیگری بگذارند.

تبصره ۲- تعداد واحدهای گذرانده شده دانشجوی مهمان در مؤسسه مقصد در هیچ صورتی نباید از ۴۰ درصد کل واحدهای دوره تجاوز کند.

تبصره ۳- انتخاب واحد دانشجوی مهمان در مؤسسه مقصد بایستی بانظر گروه آموزشی مربوط در مؤسسه آموزش عالی مبدأ انجام شود.

تبصره ۴- واحدهای گذرانده شده دانشجوی مهمان در مؤسسه مقصد عیناً " ثبت می شود و نمرات آنها در محاسبه میانگین نیمسال و میانگین کل منظور می گردد.

ماده ۴۷- مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی مهمان در هر صورت توسط مؤسسه مبدأ صادر خواهد شد.

فصل دهم - تغییر رشته

ماده ۴۸- دانشجوی در طول دوران تحصیل خود، در صورت داشتن کلیه شرایط زیر، وموافقت مؤسسه آموزش عالی مربوط، می تواند به رشته دیگری در همان گروه آموزشی تغییر رشته دهد:

- ۱- ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.
 - ۲- کل یک ششم- واحدهای دوره را گذرانده باشد.
 - ۳- میانگین کل واحدهای گذرانده شده دانشجو از ۱۲ کمتر نباشد.
 - ۴- نمره آزمون ورودی متقاضی از نمره آزمون آخرین فرد پذیرفته شده در سهمیه و رشته مورد تقاضا در همان سال کمتر نباشد.
 - ۵- باتوجه به حداکثر مدت مجاز تحصیل امکان گذراندن واحدهای درسی موردنیاز در رشته جدید را داشته باشد.
- تبصره ۱-** تغییر رشته دانشجویانی که به دستگاههای اجرائی خاص تعهد دارند، با رعایت کلیه شرایط این ماده و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذیربط امکان پذیر است.
- تبصره ۲-** تغییر رشته دانشجویان دوره کارشناسی ناپیوسته مجاز نیست.
- تبصره ۳-** تغییر رشته به رشته هائی که در ضوابط گزینش آنها محدودیت ورودی پیش بینی شده، موکول به احراز شرایط مربوط است.
- تبصره ۴-** دانشجو در هر یک از مقاطع تحصیلی تنها برای یک بار می تواند تغییر رشته بدهد.
- ماده ۴۹-** تغییر رشته درمقاطع تحصیلی همسطح و مقطع بالاتر به پایین تر امکان پذیر است.
- ماده ۵۰-** درصورت موافقت باتقاضای تغییر رشته، دانشجو موظف است در اولین فرصت در رشته جدید ثبت نام نماید و در صورت ثبت نام نماید و در صورت ثبت نام، حق ندارد در رشته قبلی خود به تحصیل ادامه دهد.
- تبصره -** عدم نامنویسی دانشجو در رشته جدید به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی می گردد و دانشجو در طول دوران تحصیل حق تغییر رشته دیگری را نخواهد داشت.
- ماده ۵۱-** چنانچه تغییر رشته، انتقال دانشجو از یک مؤسسه به مؤسسه دیگر را ایجاب کند متقاضی علاوه بر دارا بودن شرایط تغییر رشته، باید واجد شرایط مذکور در فصل انتقال نیز باشد.
- ماده ۵۲-** واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو توسط گروه آموزشی رشته مورد تقاضا بررسی و معادل سازی می گردد و واحدهائی که حداقل ۸۰ درصد محتوی آن با دروس رشته جدید مشترک باشد، از دانشجو پذیرفته می شود.
- تبصره ۱-** دروس پذیرفته شده دانشجو در کارنامه ثبت و نمرات آنها اعم از نمرات ردی یا قبولی در محاسبه میانگین کل منظور می گردد، ولی نمرات دروس پذیرفته نشده در احتساب میانگین دانشجو باقی می ماند.
- تبصره ۲-** درصورتیکه تعداد واحدهای دروس پذیرفته نشده دانشجو درحدی باشد که امکان گذراندن واحدهای مورد نیاز رشته جدید را در طول مدت تحصیل از دانشجو سلب کند، تغییر رشته عملی نخواهد شد.
- ماده ۵۳-** چنانچه دانشجو در دوران تحصیل دچار بیماری های یا سانحه ای گردد که توانائی ادامه تحصیل در آن رشته و یا بهره گیری از کارائی حاصل از آن را طبق جداول نقص عضو از دست

بدهد، می تواند براساس مفاد این فصل به رشته دیگری متناسب با نزدیکترین رشته از لحاظ نمره آزمون در همان گروه آموزشی تغییر رشته دهد. دراینحال دانشجو از رعایت مقررات ماده ۴۸ (به استثنای بند ۱) و ماده ۵۱ معاف می باشد.

تبصره - در مواردی که نقص عضو با بیماری دانشجو به گونه ای باشد که وی در هیچیک از رشته های گروه آزمایشی مربوط نتواند ادامه تحصیل دهد کمیسیون آموزشی مؤسسه پس از بررسی کامل مسأله، پیشنهاد خود را در مورد تغییر رشته دانشجو به رشته ای در گروه آزمایشی دیگر به همراه مدارک مورد استناد برحسب مورد به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت اخذ تصمیم نهائی ارسال می کند.

ماده ۵۴- متقاضی تغییر رشته باید درخواست خود را به انضمام مدارک لازم حداقل ۶ هفته پیش از شروع نیمسال تحصیلی به آموزش مؤسسه محل تحصیل خود تسلیم نماید.

فصل یازدهم - پذیرش واحدهای درسی پذیرفته شدگان آزمون سراسری

ماده ۵۵- معادل سازی دروس گذرانده آن دسته از پذیرفته شدگان آزمون سراسری که پیش از این واحدهائی را در سایر مؤسسات آموزش عالی یا دیگر مقاطع تحصیلی گذرانده اند مشروط به شرایط زیر مجاز است:

۱- دانشجو باتوجه به سوابق تحصیلی خود مجاز به شرکت در آزمون ورودی رشته جدید بوده باشد.

۲- مؤسسه آموزش عالی قبلی و مدارک تحصیلی آن مورد تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.

۳- محتوای آموزشی دروس گذرانده شده با حداقل ۸۰ درصد محتوی دروس مشابه دانشجو در رشته جدید مطابقت داشته باشد ونمرات دانشجو در هر درس حداقل ۱۲ باشد.

تبصره- معادل سازی و پذیرش دروس توسط گروههای آموزشی ذیربط انجام می شود.

ماده ۵۶- تعداد واحدهای پذیرفته شده و تعداد واحدهائی که دانشجو در مؤسسه آموزش عالی جدید گذرانده است در کارنامه دانشجو ثبت خواهد شد.

فصل دوازدهم - فراغت از تحصیل

ماده ۵۷- دانشجویی که کلیه واحدهای درسی یکی از دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته را طبق برنامه مصوب و براساس مقررات این آیین نامه با موفقیت گذرانده باشد، فارغ التحصیل آن دوره شناخته می شود.

تبصره - تاریخ دریافت آخرین نمره دانشجو توسط اداره آموزش و پرورش مؤسسه مربوط، به روز و ماه و سال، تاریخ فراغت از تحصیل وی تلقی می گردد.

ماده ۵۸- دانشجویانی که ادامه تحصیل آنها براساس مقررات آموزشی امکان پذیر نباشد یا به دلایل آموزشی امکان فراغت از تحصیلی را نداشته باشند یا اصولاً "مایل به ادامه تحصیل نباشند

در صورت احراز شرایط لازم و انجام تعهدات مربوط می توانند برابر ضوابط اعطای مدرک معادل و رعایت سایر مقررات، مدرک معادل دریافت دارند.

فصل سیزدهم - ضوابط اعطای مدرک معادل

ماده ۵۹- به دانشجویان دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته طبق مقررات و آئین نامه های آموزشی و یا بدلائل دیگر ادامه تحصیل آنان میسر نباشد و یا خود مایل به ادامه تحصیل نباشند، طبق ضوابط زیر مدرک معادل اعطا می شود:

۱- چنانچه دانشجو حداقل ۷۲ واحد درسی را با نمره قبولی گذرانده باشد بشرط آنکه ۶۰ واحد آن از دروس غیرعمومی باشد گواهی تحصیلی با ذکر جمله ارزش تحصیلات او معادل کاردانی عمومی است اعطا می شود.

۲- چنانچه دانشجو بیش از ۷۸ واحد درسی را با موفقیت گذرانده باشد که حداقل ۲۵ واحد آن از دروس تخصصی رشته باشد به وی گواهی مربوط با ذکر جمله " ارزش تحصیلات او معادل کاردانی رشته ... است " اعطا خواهد شد.

۳- به دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی که بنابه ضوابط مواد ۳۰ و ۳۱، میانگین کل نمرات آنها در پایان دوره و یا در دو نیمسال برای دوره های کاردانی و دو سال متوالی یا چهار نیمسال متناوب برای دوره های کارشناسی (بین ۱۰ و ۱۲) باشد نیز مطابق بندهای ۱ و ۲ مدارک معادل اعطاء می شود.

تبصره ۱- گواهی تحصیل موضوع ماده ۵۹ مجوز ادامه تحصیل دارنده آن نخواهد بود و در این گواهی نوشته خواهد شد: "این گواهی برای ادامه تحصیل معتبر نیست و تنها ارزش استخدامی دارد".

تبصره ۲- در گواهی تحصیلی کسانی که از آموزش رایگان بهره مند شده اند نوشته خواهد شد: "دارنده این گواهی از مزایای آموزش رایگان بهره مند بوده و مشمول مقررات مربوط به قانون تأمین و وسائل و امکانات تحصیلی اطفال و جوانان ایرانی است".

ماده ۶۰- این آئین نامه در ۶۰ ماده و ۴۶ تبصره در جلسات ۱۰۵ تا ۱۲۵ شورای عالی برنامه ریزی مورد بررسی و تأیید قرار گرفت و در یکصد و بیست و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۶۷/۲/۲۱ به تصویب نهائی رسید.

از تاریخ ابلاغ این آیین نامه کلیه آیین نامه های آموزشی قبلی و بخشنامه های مربوط به آنها برای دانشجویان مشمول این آئین نامه لغو می گردد.